

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Viléma Šetka a soudců Mgr. Marty Andylové a JUDr. Martina Vícha ve věci

žalobce: **Václav Hlaváč**, narozený dne 3. 5. 1961
bytem Nad kapličkou 3120/16, 100 00 Praha
zastoupený advokátem JUDr. Markem Hlaváčem
sídlem Akademická 663/5, 108 00 Praha 10

proti
žalovanému: **Česká republika - Státní pozemkový úřad**, IČO 01312774
sídlem Husinecká 1024/11a, 130 00 Praha 3
zastoupený advokátem Mgr. Dušanem Sedláčkem
sídlem Na Florenci 2116/15, 110 00 Praha 1

o žalobu o nahrazení projevu vůle, o odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Mostě ze dne 4. 8. 2021, č. j. 12 C 200/2020 - 86

takto:

- I. Rozsudek okresního soudu **se potvrzuje.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na nákladech odvolacího řízení částku 26 268,46 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem okresní soud rozhodl o nahrazení projevu vůle žalovaného uzavřít s žalobcem smlouvu o bezúplatném převodu pozemku ve vlastnictví státu podle zák. č. 229/1991 Sb., o půdě, a to parc. č. 255/13 v katastrálním území Polerady (smlouva o bezúplatném převodu specifikována pod výrokem I.), dále žalovanému uložil povinnost zaplatit žalobci na nákladech řízení částku 66 349,14 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku. Okresní soud vycházel ze zjištění, že žalobce je oprávněnou osobou podle zákona o půdě na základě rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy – Pozemkového úřadu Praha a Obvodního soudu

Shodu s prvopisem potvrzuje Martin Weber.

pro Prahu 3 (specifikováno ve výroku napadeného rozhodnutí včetně odůvodnění), neboť je dědicem původní oprávněné osoby Ing. Zdeňka Hlaváče, zemřelého v roce 2006. Dle restitučního nároku se odňaté pozemky (specifikováno v napadeném rozhodnutí) nacházely v katastrálním území Malešice a v době přechodu na stát se jednalo o pozemky určené pro stavbu dle regulačního a zastavovacího plánu z roku 1938. Vzhledem k tomu, že v době přechodu pozemku na stát byly evidovány jako zemědělské, ačkoliv se jednalo o pozemky určené na stavbu, je nutné oprávněné osobě poskytnout náhradu jako za pozemky stavební. Dle znaleckého posudku Doc. Ing. Rysky tak hodnota celého restitučního nároku dle platných cenových předpisů ke dni 24. 6. 1991 činí 38 386 960 Kč a na žalobce připadá restituční nárok v rozsahu jedné čtvrtiny, jemuž odpovídá částka 9 596 740 Kč. Žalovaná opakovaně, i v jiných soudních řízeních, vedených žalobcem a jeho příbuznými, zpochybňovala hodnotu restitučního nároku, kterou v celku posuzovala částkou 1 135 417 Kč, z čehož nárok žalobce měl činit jednu čtvrtinu, a tedy částku maximálně 250 770,15 Kč. Okresní soud dospěl k závěru, že žalovaná si počínala při uspokojování restitučního nároku žalobce liknavě a svévolně, právní předchůdce žalobce se účastnil veřejné nabídky v nejednom případě, neúspěšně. O bezúplatné převody jiných pozemků za nevydané pozemky předchůdce žalobce požadoval již v roce 1993 a liknavost žalovaného je možné spatřovat rovněž v tom, že byla zpochybňována hodnota restitučního nároku. S odkazem na úpravu obsaženou v § 11a odst. 1, § 14 odst. 1 a § 17 odst. 3 písm. b) zákona o půdě, tak žalobce jako oprávněná osoba může u soudu uplatnit nárok na vydání konkrétního vhodného pozemku, aniž by důvodnost takové žaloby musel vázat na podmínku jeho zahrnutí do veřejné nabídky. Soud prvního stupně rovněž vycházel z aktuálního přehledu plnění na restituční nárok žalobce a zjistil, že nárok v plném rozsahu dosud nebyl uspokojen. Dále se soud prvního stupně zabýval otázkou tzv. převoduschopnosti pozemku č. 255/13 v katastrálním území Polerady s přihlédnutím k úpravě obsažené v § 6 zák. č. 503/2012 Sb., o Statním pozemkovém úřadu, s tím, že pozemek se nachází v bezprostřední blízkosti Elektrárny Počerady. Ačkoliv dle platné územně plánovací dokumentace, dle zprávy obce Polerady, je předmětný pozemek součástí zastavitelné plochy pro výrobu a skladování (z části), je ve skutečnosti stále využíván jako zemědělský pozemek. Dle znaleckého posudku zpracovaného Ing. Dagmar Leebovou, č. 6602/9/2021 činí cena pozemku dle vyhl. č. 316/1990 Sb. částku 310 274,55 Kč. Účastníci cenu pozemku dle posudku znalkyně učinili nespornou. S ohledem na charakter Elektrárny Počerady jako výrazného zdroje škodlivých emisí soud prvního stupně dovedl, že se nepředpokládá rozvoj a zástavba tohoto objektu dle územně plánovací dokumentace a náhradní pozemek č. 255/13, který je výlučně využíván jako pozemek zemědělský, je schopný převodu. Žalobě na nahrazení projevu vůle proto vyhověl. S ohledem na úspěch žalobce ve sporu rozhodl o povinnosti žalovaného hradit náklady řízení, které představují náklady za právní zastoupení advokátem.

2. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný včasné odvolání. Namítá, že soud prvního stupně učinil nesprávné právní posouzení věci, neboť nebyly splněny podmínky pro oprávněnost náhradové žaloby. S odkazem na konkrétní judikaturu Nejvyššího soudu namítá, že ze samotné delší doby neuspokojení práva na převod náhradního pozemku a již vůbec ne z doby od podání žádosti o vydání odňatého pozemku, nelze usuzovat na liknavost ani svévoli žalovaného. Současně namítal, a to s ohledem na územně plánovací informaci vydanou Magistrátem města Most, že v územním plánu se počítá s případným rozšířením tepelné elektrárny o výrobní a skladovací prostory, tento územní plán zahrnuje dotčený pozemek, který tudíž není vhodný pro vydání jako náhradní pozemek. Odvolatel se tak domáhal změny napadeného rozsudku a zamítnutí žaloby.
3. K odvolání žalovaného žalobce prostřednictvím zástupce učinil písemné vyjádření, ve kterém podrobně shrnul podmínky pro podání náhradové žaloby s odkazem na konkrétní rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR v obdobných skutkových věcech a sporech, vedených žalobcem a jeho příbuznými a navrhl potvrzení napadeného rozsudku jako věcně správného.
4. Krajský soud přezkoumal rozsudek okresního soudu včetně řízení, které mu předcházelo a dospěl k závěru, že odvolání žalovaného není důvodné.

Shodu s prvopisem potvrzuje Martin Weber.

5. Podle § 11a odst. 1 zákona o půdě, oprávněným osobám uvedeným v § 4, kterým podle tohoto zákona nelze vydat pozemek odňatý způsobem uvedeným v § 6 odst. 1 a 2, převádí pozemkový úřad jiné pozemky na základě veřejných nabídek, není-li dále stanoveno jinak. Osoby, na které právo oprávněné osoby na bezúplatný převod jiného pozemku přešlo děděním, se pro účely tohoto zákona považují za oprávněné osoby.
6. Dle § 14 odst. 1 zákona o půdě, oprávněné osobě náleží náhrada za obytné budovy, hospodářské budovy a jiné stavby, které podle tohoto zákona nelze vydat nebo které zanikly nebo byly převedeny na osobu, která není povinna je vydat. Obdobně oprávněné osobě náleží náhrada za pozemek, který se podle tohoto zákona nevydává a za který nebyl poskytnut jiný pozemek.
7. Podle § 28a zákona o půdě, pokud tento zákon nestanoví jinak, poskytují se náhrady podle tohoto zákona v cenách platných ke dni 24. června 1991, a to u věcí nemovitých v cenách podle vyhlášky č. 182/1988 Sb., ve znění vyhlášky č. 316/1990 Sb., a u věcí movitých v zůstatkových účetních cenách, u věcí movitých s nulovou zůstatkovou cenou ve výši 10 % pořizovací ceny.
8. Dle § 13 zák. č. 82/2012 Sb., občanský zákoník (o. z.), každý, kdo se domáhá právní ochrany, může důvodně očekávat, že jeho právní případ bude rozhodnut obdobně jako jiný právní případ, který již byl rozhodnut a který se s jeho právním případem shoduje v podstatných znacích; byl-li právní případ rozhodnut jinak, má každý, kdo se domáhá právní ochrany, právo na přesvědčivé vysvětlení důvodu této odchylky.
9. Podle názoru odvolacího soudu jsou skutková zjištění okresního soudu včetně vyvozených závěrů a právního posouzení správná. Je bezpochyby, že žalobce je oprávněnou osobou ve vztahu k restitučnímu nároku v rozsahu jedné čtvrtiny a pro splnění podmínek náhradové žaloby, byla otázka, jakého charakteru byly pozemky odebrané právním předchůdcům žalobce a dále otázka, zda žalovaný postupoval vůči žalobci liknavě, svévolně a diskriminačně, již vyřešena v řadě sporů vedených před obecnými soudy včetně Nejvyššího soudu ČR a rovněž zdejšími odvolacími soudem v odvolací věci vedené pod sp. zn. 8 Co 108/2021 ve zcela obdobné skutkové věci zahrnující restituční nárok žalobce a jeho bratra vůči žalovanému. Původní pozemky (specifikované v odůvodnění napadeného rozhodnutí) byly právním předchůdcům žalobce odňaty v rozhodném období a ačkoliv v době převodu na stát byly vedeny jako zemědělské, jednalo se v této době již o pozemky určené pro stavbu na základě tzv. regulačního zastavovacího plánu z roku 1938. Oprávněným osobám tak náleží náhrada jako za pozemky stavební. Pro tento účel je potom třeba vycházet ze znaleckého posudku Doc. Ing. Rysky č. 2345/04/2017 včetně jeho doplnění, jímž celkový restituční nárok byl oceněn částkou 38 386 960 Kč a nárok žalobce v rozsahu jedné čtvrtiny tak odpovídá částce 9 596 740 Kč. Pokud jde o řešení otázky liknavého a svévolného postupu žalovaného při vyřizování restitučních nároků žalobce, nejde pouze o celkovou délku trvání uspokojování těchto nároků, ale zejména skutečnost, že žalovaný i přes rozsáhlou rozhodovací praxi soudů všech stupňů setrval na tom, že nevydané pozemky je třeba ocenit jako pozemky zemědělské, nikoliv stavební, v důsledku čehož byl žalobce fakticky vyloučen z možnosti účastnit se veřejných nabídek. Žalobce tak posuzoval hodnotu celého restitučního nároku částkou 1 135 417 Kč a z toho nárok připadající na žalobce v rozsahu jedné čtvrtiny odpovídal částce 250 770,15 Kč s argumentací, že žalobci bylo uspokojení restitučního nároku poskytnuto více, než mu náleží. Odvolací soud zdůrazňuje, že jde o otázky, jež byly obecnými soudy v totožných řízeních již vyřešeny a především v odvolacím řízení vedeném u zdejšího krajského soudu pod sp. zn. 8 Co 108/2021, přičemž od těchto závěrů odvolací soud nemá důvod se odklonit (§ 13 o. z.).
10. Za odlišné je třeba považovat řešení otázky tzv. převoduschopnosti konkrétního pozemku, a to s ohledem na jeho umístění v bezprostřední blízkosti tepelné elektrárny a úpravu obsaženou v § 6 odst. 1 písm. b) zák. č. 503/2012 Sb., o Statním pozemkovém úřadu. Hodnotu pozemku dle znaleckého posudku Ing. Dagmar Leebové ve výši 310 274,55 Kč účastníci učinili nespornou. Je rovněž skutečností, dle zjištění okresního soudu, že dle územně plánovací informace Magistrátu města Mostu se předmětný pozemek nachází v části k zastavitelné ploše a v části nezastavěném

území pro zvažované využití „výroba a skladování“ a „orná půda“. Je tedy evidentní, že v územním plánu se pro případné využití nepočítá s celým předmětným pozemkem. Je rovněž bezpochyby, že předmětný pozemek je využíván výlučně pro zemědělské účely, a to především pěstováním zemědělských plodin. Odvolací soud sdílí stejný závěr jako soud prvního stupně, jež vychází z veřejného informačního zdroje Wikipedie o charakteru tepelné elektrárny Počerady jako významného zdroje škodlivin a emisí s tím, že s ohledem na současnou energetickou situaci lze předpokládat zachování provozu (jinak omezovaného) tohoto energetického provozu, nikoliv však jeho rozšiřování s využitím sousedních zemědělských pozemků. Okresní soud proto správně dospěl k závěru, že předmětný náhradní pozemek je převoduschopný a žalobě na nahrazení projevu vůle proto správně vyhověl.

11. Z výše uvedených důvodů krajský soud rozsudek okresního soudu dle § 219 o. s. ř. potvrdil včetně správného rozhodnutí o nákladech řízení, které jsou náležitě specifikovány v odůvodnění napadeného rozhodnutí.
12. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto dle § 142 odst. 1 o. s. ř. a § 224 odst. 1 o. s. ř. s tím, že úspěšný žalobce má právo na náhradu nákladů odvolacího řízení v plné výši a tyto náklady tvoří náklady za právní zastoupení advokátem. Jedná o náhradu dvou úkonů právní služby za písemné vyjádření k odvolání, účast u odvolacího jednání dle § 7 bod 5 advokátního tarifu po 9 580 Kč (počítáno z tarifní hodnoty 310 274,55 Kč odpovídající ceně předmětného pozemku), náhradu dvou režijních paušálů po 300 Kč dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, náhradu za ztrátu času 6 půlhodin po 100 Kč dle § 14 odst. 3 advokátního tarifu, náhradu za jízdné při cestě zástupce k jednání u odvolacího soudu z Prahy do Ústí nad Labem a zpět, 2 x 92 km při použití motorového vozidla značky Volvo XC40, reg. zn. 7A19356, s průměrnou spotřebou 7,1 l na 100 km (benzín BA 95), amortizace 4,7 Kč, cena benzínu 37,1 Kč, celkem náklady na jízdné osobním automobilem činí částku 1 349,47 Kč. Dále se jedná o náhradu 21% DPH ve výši 4 558,99 Kč a celkem náklady odvolacího řízení představují částku 26 268,46 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat dovolání za podmínek ustanovení § 237 o. s. ř. k Nejvyššímu soudu ČR, a to ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení prostřednictvím Okresního soudu v Mostě. O přípustnosti dovolání (§ 237 - § 238a o. s. ř.) rozhoduje dovolací soud.

Ústí nad Labem 16. května 2022

JUDr. Vilém Šetek v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Martin Weber.

Martin
Weber

Digitálně podepsal
Martin Weber
Datum: 2022.06.15
07:11:07 +02'00'

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 27.06.2022, ve výroku I. právní moci dne 27.06.2022, ve výroku II. právní moci dne 27.06.2022 a je vykonatelné dne 01.07.2022. Připojení doložky provedla Renata Petrovičová dne 01.07.2022.